

Tıp ve Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık ve Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık Sempozyumları

Periodicals in Medical and Health Sciences, and Health Sciences Publishing Symposiums

Hatice Kübra BAŞIŞOĞLU*

Öz

Bilimsel araştırmalar ve çalışmalar, çalışmanın amacının ve hedefinin ne olduğu, nasıl hazırlandığı, sınırları, araştırmada kullanılan yöntemler, veri toplama teknikleri, bilgi kaynakları ve elde edilen sonuçları, güvenilirliği test edildikten sonra, kurallara ve standartlara uygun olarak anlaşılır biçimde bilim dünyasına duyurulmalıdır. Tıp ve sağlık bilimleri konusu, araştırmaların, yeni buluşların, bilgi ve deneyimin hızlı ve doğru bir biçimde paylaşılmasının gerekli olduğu bilim dallarının başında gelmektedir. Tıp ve sağlık bilimleri çalışanları örgün eğitimlerinden sonra da alanlarında bilgi kaynaklarını incelemeye, araştırmaya en azından yenilikleri izlemeye devam etmek zorundadırlar. Bilginin yayımı sürecinde önemli bir rolü olan süreli yayınların, özellikle bilimsel niteliklerinin artırılması konusunda ülkemizdeki çeşitli toplantılar yapılmıştır. Bunlar arasında ULAKBİM tarafından düzenlenen Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık Sempozyumları devamlılığı ve etkinliği ile dikkat çekmektedir. Bu makalenin amacı, tıp ve sağlık bilimlerinde Türkiye’de yayınlanan akademik / bilimsel dergilerin niteliklerinin yükseltilmesi için yapılan çalışmalarda ve özellikle Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık Sempozyumlarında ele alınan konuları akademik yayıncılığa katkıları açısından incelemektir.

1991 yılında başlayan ve 2003 yılı sonrası yıllık olarak gerçekleşen Sempozyumlarda tartışılan, yoğunlukla tıp ve sağlık bilimleri dergileri, bilimsel ve tıbbi araştırma ve yayın etiği, danışmanlık sistemi, editörlük ve editör sorumlulukları, yazarlık ve makale yazımı, atıf dizinleri gibi konular, hem araştırmacılar ve yazarlar, hem editörler ve danışmanlar, hem de yayıncılar açısından önemli bilgiler içermektedir. Sempozyumların yanı sıra, ULAKBİM’in yeni projesi DergiPark çalışmasının, bilimsel süreli yayıncılığımıza katkısı olacağı beklenmektedir. Makalede sonuç olarak gelecekte yapılacak Sempozyumlar için önerilerle birlikte, bildiri kitaplarında tamamlanması gereken noktalara değinilmiştir.

Anahtar sözcükler: *Bilimsel süreli yayınlar, Tıp ve sağlık bilimleri dergileri, Sağlık bilimleri yayıncılığı, Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık Sempozyumları*

* Yrd.Doç.Dr.; Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik Programı Marmaris Muğla. (hkubra@mu.edu.tr)

Abstract

Scientific researches and studies, the aim and the goal of the study, how it has been prepared, its limitations, research methods, data collection techniques, sources of information and the results obtained should be announced to science world clearly and in accordance with the rules after the reliability is tested. The subject of medical and health sciences are the leading disciplines that require to share researches, new inventions, knowledge and experience rapidly and accurately. The professionals of medical and health sciences must continue to follow the information resources of their field, to search, and at least to follow the innovations after their formal education. Various meetings have been held in our country about periodicals that have an important role in the dissemination process of knowledge and particularly about how to increase their scientific qualities. Among these, Health Sciences Publishing Symposiums for the that have been organized by ULAKBİM draw attention with their continuity and efficiency. The aim of this article is to examine the subjects dealt in studies to increase the qualities of academic and scientific journals of medical and health sciences published in Turkey and especially in symposiums of periodicals for the health sciences in terms of their contributions to academic publishing. Topics mostly as journals of medical and health sciences, scientific and medical research and publication ethics, consultancy systems, editorship, responsibilities of editors, authorship and article writing, citation index, discussed in symposiums that started in 1991 and held information annually after in 2003 involve important information not only for reseachers, authors but also for editors, consultants and publishers. Besides the symposiums, it has been expected that the study of DergiPark which is the new project of ULAKBİM will contribute to our scientific periodicals. As a result, advice for the future symposiums and the points that should be completed in communique books are mentioned in the article.

Keywords: *Scientific periodicals, Medical and health sciences journals, Health sciences publishing, Health Sciences Publishing Symposiums*

Giriş

Tıp ve sağlık bilimlerinin ana çalışma alanı, insan yaşamının devam ettirilmesi ve kaliteli biçimde sürdürülmesini sağlamak, bu amaçla sorunlara çözüm bulmak ve yeni teknikler geliştirmek için araştırmalar yapmak olarak tanımlanabilir. Bu nedenle tıp ve sağlık bilimleri konusu, araştırmaların, yeni buluşların, bilginin ve deneyimin hızlı, güvenilir ve doğru biçimde paylaşılmasının gerekli olduğu bilim dallarının başında gelmektedir. Tıp ve sağlık bilimlerinde çalışanlar örgün eğitimlerinden sonra da alanlarında incelemeye, araştırmaya en azından yenilikleri izlemeye devam etmek zorundadırlar.

Genel anlamda bilimsel araştırma, planlı ve sistemli verilerin toplanması, analizi, açıklanması, yorumlanması ve raporlaştırılması işlemleriyle probleme güvenilir çözümler bulma süreci olarak nitelenir. Bu süreç, doğru tanımlamalar yapılması, uygun yöntem seçimi, veri toplanması ve değerlendirilmesi kadar sonuçların da anlaşılır biçimde raporlanması ve yayımlanması ile tamamlanır. Evrensel bilimin kayda geçirilmesi ve bilimsel iletişimi sağlaması işlevlerini yapan dergilerde, değişik araştırmacıların/yazarların hem aynı bilim dalında hem de farklı alt konularda makaleleri yayınlanır. Böylece bilim insanları çalışmalarını yayınlamak/duyurmak üzere, sürekli olarak yayınlanacağı

öngörülen, sayı ve zaman bakımından ne kadar süreceği belli olmayan, belirli veya belirsiz sürelerle yayınlanan (Alpay, 1973, s.70) kaynaklar olarak tanımlanan süreli yayınlar/dergiler ortaya çıkmıştır.

İlk tıp dergisi British Medical Journal (1840)'in ilk sayısında, editörü derginin amacını mesleğin geliştirilmesi ve tıbbi enformasyonun yayılması olarak belirtmişti. Nitekim günümüzde de bilimsel/akademik dergilerin birinci işlevi, ortaya çıkışında olduğu gibi, bilim insanlarının çalışmalarından elde ettikleri sonuçların yayılmasını ve paylaşılmasını sağlamaktır. Böylece herhangi bir çalışmadan ve sonuçlarından diğer bilim insanları haberdar olurken bu çalışmalara yönelik eleştiri, yorum, katkı ve öneriler de dergiler aracılığıyla yapılabilmektedir. Belli ölçütlere göre dergilerde yayımlanacak makalelerin, konularında otorite bilim insanları tarafından ön incelemeye alınması yani hakem denetiminden geçmesi önemlidir. Nitekim dergilerde yer alan araştırma sonuçlarının ve bilimsel yazıların her çeşit olumlu ve olumsuz etkilerinden, araştırmacılar ve yazarlar yanında destekleyenler, etik kurullar ve editörler de sorumluluk taşırlar.

Bilimsel dergilere yüklenen bir diğer işlev ise, üniversitemizde görev yapan öğretim elemanlarının akademik yükseltmelerini sağlamak için yapacakları bilimsel yayınları içermesidir. Söz konusu bilimsel yayınlar akademik kitaplar, kitap bölümleri ve nitelikli süreli yayınlarda yer alan makaleler olmalıdır. Bilimsel yayın niteliği kazanmış olan yurtdışında yayınlanan dergilerin önceden belirlenmiş ve yerleşmiş yayın kuralları vardır: Bu kurallara göre metinleri kabul ederler, değerlendirirler ve yayımlarlar. Ülkemizdeki bilimsel yayınlarda ise, araştırmacıların/yazarların uyması gereken kurallar ve standartlar konusunda bazı tereddütler yaşanmaktadır.

Akademik nitelikteki dergilerimizin niteliklerinin artırılması ve standartlaştırılması, bilimsel çalışmaların paylaşılması açısından önem taşımaktadır. Ancak V. Ulusal Yayın Kongresi (2011, ss.159-160) Süreli Yayınlar Komisyonun hazırladığı Akademik Dergiler ve Sorunları raporunda, süreli yayınlardan bir bölümünün uluslararası standartlara ve süreçlere istikrarlı bir biçimde uyup uymadıkları ya da ne ölçüde uyduklarının; bu dergileri dikkate değer oranda katkı değeri içermeye ve ait oldukları alanların en son standartlarını sağlamaya zorlayan hakemlik prosedürünün yeterli titizlikle işletilip işletilmediğinin tartışmalı olduğuna değinilmiş ve bu durumun dergilerin katkı değeri yüksek bilimsel çalışmaların sergilenme zemini olma şansını azalttığı vurgulanmıştır.

Özellikle 1990'lı yıllardan itibaren bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişmesi ve akademik yükseltmelerde nitelikli yayın yapma zorunluluğu gibi nedenlerle, bilim ve bilgi yönetimi alanında etkili ve yetkili kurumlar/kuruluşlar, yayıncılık ve bilimsel yayıncılık konulu çeşitli toplantılar düzenlemiştir. Yazarlar, araştırmacılar, danışmanlar ve yayıncıların katıldığı, bilimsel yayıncılıkta mevcut durumun, sorunların, çözümlerin ve geleceğin tartışıldığı bu toplantıların nitelikleri, istenen yararın sağlanabilmesi için önemlidir.

Amaç ve Yöntem

Çalışmaya, öncelikle tıp enformasyonu kapsamında tıp ve sağlık bilimleri konulu bilimsel yayınlar ve akademik dergiler ile ilgili yayın taraması yapılarak başlanmıştır. Ülkemizde tıp ve sağlık bilimlerinde bilginin yayımında önemli pay sahibi olan süreli yayınların niteliklerinin artırılmasında etkin rol oynayan çalışmalardan birisi toplantılardır. Bunlar arasında etkinliği ve sürekliliği ile incelenmeye değer toplantıların başında ULAKBİM tarafından düzenlenen Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık Sempozyumları bulunmaktadır. Bu noktadan hareketle bu makalenin amacı, tıp ve sağlık bilimlerinde Türkiye’de yayınlanan akademik / bilimsel dergilerin niteliklerinin yükseltilmesi amacı ile yapılan çalışmalarda ve özellikle Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık Sempozyumlarında hangi konuların ele alındığını belirlemektir. Sempozyumda sunulan bildiriler ve paneller, düzenlendiği yıllar itibari ile konu bazında incelenerek değerlendirilmiş ve gelecek yıllardaki sempozyumlar için öneriler getirilmiştir.

Türkiye’de Bilimsel Yayıncılık ve Akademik Dergiler

Ülkemizde ilk tıp dergisi, 1848’de Mekteb-i Tıbbiye-i Mülkiye-i Şahane tarafından “Vakayi-i Tıbbiye” (Tıp Olayları) adıyla yarı Türkçe yarı Fransızca onbeş günde bir yayınlanmıştı (Duman, 1995, 1, 28). Cumhuriyet devrinin ilk tıp dergisi, “Tedavi Notları” başlığı ile 1925 yılında aylık olarak yayına başlamış, 1933’den itibaren “Dirim” adıyla devam etmektedir. Dirim dergisinin tarihçesinin verildiği makalede, 50 yıllık yayın süresi içinde yerli yazıların değerlendirilmesine önem verildiği ve kişisel tartışmalara olanak vermemek suretiyle deontoloji kurallarına titizlikle bağlı kalındığı belirtilmektedir (Frik, 1989, s.8).

Akademik yükseltmelerdeki gereklilik sonucu, Türkiye’de yayınlanmakta olan akademik dergilerin sayısı artmakla birlikte bilimsel ve fiziksel kalitesinin aynı hızla gelişmediği kanısı yaygındır. Ülkemizdeki akademik dergileri ve nitelikleri ile listeleyen ilk çalışma olan Türkiye Akademik Dergiler Araştırması 1999 yılında yayınlanmış, daha sonra 2002 yılında verileri güncellenerek 2003’de tekrar basılmıştır. Böylece daha sonraki benzer çalışmalarla, Türkiye’deki akademik dergilerin gelişimi üzerine bazı saptamaların yapılabilmesini mümkün hale getirmiştir (Kozak, 2003, s.1).

Ülkemizdeki tıp ve sağlık bilimleri alanındaki dergileri listeleyen tek rehber çalışması ise Türkiye Tıp ve Sağlık Bilimleri Rehberi’dir. Ayşen Küyük ve arkadaşları (2007) tarafından hazırlanan rehberde, tıp ve sağlık bilimleri konularına göre gruplanarak dergilerin bibliyografik künyeleri, iletişim bilgileri ve yer aldığı dizinler verilmiş, ayrıca sonunda bilim dalına ve dergi adına göre alfabetik dizinler de eklenmiştir.

Bilimsel yayıncılığın gelişmesinde etkili olan bir diğer çalışma türü, konu ile ilgili temel konularının açıklandığı, görüşülüp tartışıldığı toplantıların düzenlenmesidir. Böylece yayıncılık sorunlarının tartışılması, çözüm yollarının aranması, bilimsel ve fiziksel yayın kalitesinin artırılması için öneriler sunulması mümkündür.

Yayın Kongreleri

Genel olarak yayıncılık ve yayınlar konusunun ele alındığı ilk toplantı 1-2 Mayıs 1939 tarihinde I. Maarif Şûrası ile birlikte yapılan I. Türk Neşriyat Kongresidir. Bu Kongrede “memleketin her yerinde basım ve yayın işlerinin -resmî, hususî- bütün alakalılarıca fikir ve emek katılarak ciddi surette gözden geçirilmesi ve ana prensiplerle devletçe ve fertçe takip edilecek usullerin tespit olunması” düşüncesiyle toplanmış ve yazarlar, yayıncılar, eğitimciler, araştırmacılar, sanatkârlar, milletvekilleri, hekimler ve bakanlık görevlileri katılmıştır (Ulusal Yayın Kongreleri, 2009).

Kongrenin ikincisi ancak 48 yıl sonra, Kültür ve Turizm Bakanlığı (1987) tarafından 24-27 Ocak 1975 tarihine İkinci Türk Yayın Kongresi adıyla gerçekleşmiştir. Bu Kongredeki dokuz komisyonda ele alınan konular arasında, baskı ve yayın sorunları ve editörler yayıncıların çektiği zorluklar ve çözüm yolları; standartlar, kitap düzeni ve basılı materyalde standardizasyonun önemi; yazar ve yayıncıları özendirme; telif hakları sorunu, kitap yasağı ve üniversitelerimizin yayın siyaseti; teknik yayınlar ve çevri işleri; Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ile Basma Yazı ve Resimleri Derleme Kanunu ele alınmıştır.

İlk yayın kongresinden 52 yıl sonra, 11-13 Haziran 1991’de toplanan 3. Yayın Kongresi ve Telif Hakları Kurultayı’nda, geçmiş kongrelerdeki sorunların yeniden tartışıldığı görülmektedir. Nitekim bu Kurultay’da da Milli Kültür ve Yayıncılık Sorunları, Yazarların sorunları, Yayıncılar, Yayınevleri ve Kitapçıların Sorunları, Telif Hakları Sorunları, Kitap Yayıncılığı ve Okuyucu Sorunları ile Süreli Yayınlar, Gazete ve Derginin Sorunları yeniden ele alınmıştır (Ulusal Yayın Kongreleri, 2009).

Kültür Bakanlığının yayıncılık kongrelerini öncekilere göre daha sıklıkla ve düzenli hale getirme gayreti ile 16-19 Aralık 1998’de yapılan IV. Ulusal Yayın Kongresi’nde farklı konularda da görüşmelerin olduğu anlaşılmaktadır. Komisyonlarda Yayıncılık Yasa Tasarısı, Telif Hakları Sorunları, Ders Kitapları ve Yayıncılığı Sorunları gibi konular yanında ilk defa Elektronik Yayıncılık ve Yayıncılık Eğitimi tartışılmıştır (Kültür Bakanlığı, 1998).

Son olarak 4-5 Aralık 2009 tarihindeki V. Ulusal Yayın Kongresi’nde, eğitim yayıncılığı ve süreli yayınlar konuları yanında, ilk defa akademik - üniversite yayıncılığı için ayrı bir komisyon kurulmuştur. Akademik-Üniversite Yayıncılığı Komisyonu Raporunda, Türkiye’deki süreli yayınlarda basılan makalelerin akademik yükseltmelerdeki değerlendirmelerde ikinci sınıf yayın muamelesi görmesi nedeniyle akademisyenler kariyerlerini etkileyecek üst düzey yayınlarını yurt dışında basılan dergilere göndermesinin süreli yayınların istenen kalite düzeyine çıkması zorlaştırdığı, bu kısır döngünün kırılması için yurt içinde basılan yayınların da bir kalite ölçütüne kavuşturulması ve uluslararası indekslere girebilecek Türkçe yayınların sayısının artırılmasının gerekli olduğu belirtilmiştir. Ayrıca akademik yayıncılıkta kalitenin artması, editörlük sürecinin öneminin kavranmasına bağlı olduğu ve intihale karşı kesin bir tavır alması, intihalin belirlenmesi durumunda akademisyenlerin atama ve

yükseltme işlemlerinde geriye dönük bir süreç işletilmesi de önerilmiştir. Kongrenin web sayfasında, daha önce yayınlanmış beş kongre kitabının metinlerine tam metin erişim sağlanırken, 1991 yılından sonra yedi yılda bir tekrarlanan kongrenin altıncısı kez düzenlenmesine yönelik bir çalışma veya duyuru görülmemektedir (V.Ulusal Yayın Kongresi, 2011, ss 150-154).

Tıbbi Bilgi Yönetimi ve Teknolojileri Sempozyumları

Üniversite ve Araştırma Kütüphanecileri Derneği (ÜNAK), tıbbi bilginin üretiminden yönetimine ve kullanımına kadar geçen süreçte yer alan tüm araştırmacılara yönelik olarak Koç Üniversitesi ile işbirliği içinde, 19-20 Eylül 2002 tarihinde I. Ulusal Tıbbi Bilgi Yönetimi ve Teknolojileri Sempozyumunu düzenlemiştir. Sempozyumun amacı "bilgiye erişim hizmetlerini sunan tıp kütüphanecileri ile bilginin basılı ya da elektronik ortamda sunulmasını sağlayan bilgi sağlayıcılarının, dergi editörlerinin ve hem bilgi üretici, hem de kullanıcısı olan sağlık profesyonellerinin bir araya gelmesini sağlayabilmek ve disiplinler arası iletişimin gerçekleşmesine katkıda bulunabilmek" olarak belirtilmişti (Günden, 2002, s.37). Sunulan bildiriler daha sonra Bilgi Dünyası dergisinde ayrı bir bölüm şeklinde yayınlanmıştır.

Sempozyumun ikincisi ise 25-26 Eylül 2003 tarihinde Başkent Üniversitesi ile birlikte II. Tıbbi Bilgi Yönetimi ve Teknolojileri Sempozyumu başlığı ile yapılmıştır. Sempozyumda; ULAKBİM'in vermiş olduğu hizmetler ve veri tabanları, Türkiye'de yayımlanan akademik dergilerin durumu, ÜNAK'ın hakemli dergisi Bilgi Dünyası'nın gelişimi, bilim dili ve Türkçe, Türk Tıp Dizinindeki dergiler, sağlık dergilerinde editörlük, tıbbi araştırma ve yayın etiği konuları yanında bilgi - belge yönetimi ve bilgiye erişim konularında sunumlar yapılmıştır. Sempozyum bildirileri daha sonra kitap olarak da yayınlanmıştır (Yıldızeli ve Bahşişoğlu, 2007). ÜNAK tarafından sonraki yıllarda bu başlıkta sempozyumlar sürdürülmemiş, tıbbi enformasyona yönelik önerilen bildiriler geleneksel yıllık konferanslar içinde yer verilmiştir.

Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayınlar Sempozyumları

TÜBİTAK Tıp Araştırma Grubu (1991) tarafından İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesinde, 1991 yılında bir günlük "Tıp Alanında Bilimsel Yayınlar Sempozyumu" düzenlenmiştir. Sempozyumun açılış konuşmasında, tıpta özgün düşüncenin ilk ürünü bilimsel yayınların niceliği ve niteliğini, bu nicelik ve niteliğin nasıl ölçülmesi gerektiğinin en yetkili ağızlardan dinleneceği ve tartışılacağı belirtilmektedir. Konularında yetkin yabancı konuşmacıların da katıldığı toplantıda, tıp dergileri ve nitelikleri yanında tıp eğitimi ve tıbbi araştırmalar konusu ele alınmış, makalelerin yeni yayınlara katkılarını da gösteren atıf dizinleri ve dergilerin bu dizinlerde yer alma koşulları hakkında bildiriler sunulmuştur. TÜBİTAK tarafından Sempozyumun açılış konuşmaları, sunulan Türkçe ve İngilizce bildiriler ile bunların Türkçe çevirileri kitap olarak yayınlanmıştır.

Tıp Araştırma Grubunun devamı olan TÜBİTAK Sağlık Bilimleri Araştırma Grubu (1994) tarafından Kasım 1994 yılında "Tıpta Bilimsel Yazım, Editörlük ve Denetleme" başlığı ile gerçekleştirilen toplantı, 1991'deki Sempozyumun devamı niteliğini taşımaktadır. Katılımcılar arasında yabancı bilim adamları ve editörlerin de olduğu Sempozyumda tıp araştırmaları ve yayınları, özellikle bilimsel yayınların denetimi ile ilgili zorluklar, olumlu ve olumsuz yönler ele alınmıştır. Sempozyumdaki bütün Türkçe ve İngilizce bildirilerin çevirileri ve açılış konuşmaları iki dilde kitap haline getirilmiştir.

Aynı tarihteki Sağlık Bilimleri Araştırma Grubu Yürütme Toplantısında Türkiye'de yayınlanan tıp dergilerini içeren, Türk Tıp İndeksi'nin çıkarılması ve devamlılığının sağlanması amacıyla bir alt komisyon kurulması kararlaştırılmıştır. Bu karar sonrası kurulan Türk Tıp Dizini Oluşturma Komisyonu¹ çalışmalarına, 2001 yılından sonra "Türk Tıp Dizini Kurulu Toplantı ve Çalışma Esasları"na göre ULAKBİM bünyesinde devam etmektedir.

TÜBİTAK (1996) tarafından 15 Kasım 1996'da düzenlenen "Yayın Etiği Sempozyumu", tıp ve sağlık bilimleri ile birlikte diğer bilim konularındaki araştırma ve yayınları da içeren etkileşimli bir toplantı yapılmıştır. Yurt içinden ve yurt dışından uzmanların katıldığı panel, konuşmalar ve çevirileri kitap olarak yayınlanmıştır.

1998 yılında "Klinik Araştırmaların Tasarım, Yürütme, Sunum İlkeleri ve Kalite Kontrolü" sempozyumu, TÜBİTAK'ın bu konuda, farklı başlıklar halinde düzenlediği son toplantı olmuştur. Yurtiçinden ve yurtdışından çok sayıda öğretim üyesinin katıldığı toplantıda, özellikle araştırmaların yayın haline getirilmesi sürecine ilişkin bilgilendirme ve süreli yayınların kalitesinin yükseltilmesi konularına yeniden dikkat çekilmiştir. Sempozyum bildirileri Haluk Gökçora ve Yeşim Gökçe-Kutsal editörlüğünde TÜBİTAK tarafından yayınlanmış olmakta birlikte, basılı olarak sadece Mersin Üniversitesi Kütüphanesi koleksiyonunda bulunabilmektedir.

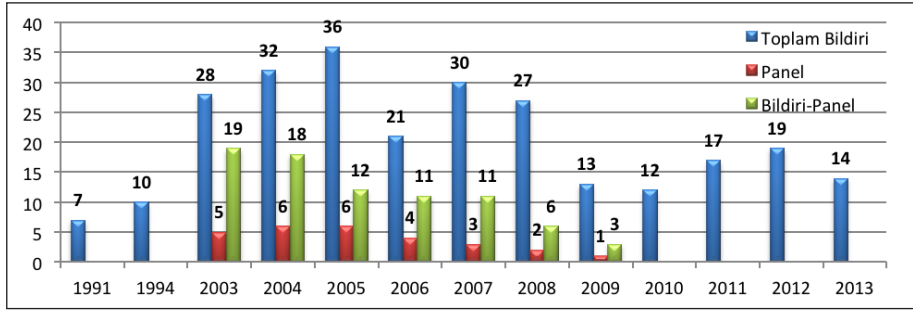
Yıllar içinde değişen adları ile TÜBİTAK Tıp Araştırma Grubu ve Sağlık Bilimleri Araştırma Grubunun başlattığı sempozyumlar, TÜBİTAK-ULAKBİM Türk Tıp Oluşturma Kurulu tarafından 2003 yılında tıp ve sağlık bilimleri alanındaki araştırmacıların ve yayıncıların sorunlarını aktardığı ve tartıştığı, geleceğe yönelik önemli kararların alınacağı bir ortam oluşturmak amacıyla "Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık Sempozyumu"nu düzenlemiştir. Sempozyum aynı başlıkla, Türk Tıp Dizini Komisyonu veya son haliyle Türk Tıp Dizini Komitesi tarafından düzenli biçimde yıllık olarak yapılmaya ve sunulan bildiriler de yayınlanmaya devam etmektedir.

1 Türk Tıp Dizini Oluşturma Komisyonu, daha sonra Türk Tıp Dizini Komisyonu, Türk Tıp Dizini Kurulu ve 2009 yılından itibaren Türk Tıp Dizini Komitesi olarak çalışmalarını sürdürmektedir. Komitenin amacı, sağlık bilimleri alanında Türkiye'de yayımlanan dergilerin belirlenen kriterler çerçevesinde standart bir hale gelmesini, yayın kalitesini yükseltmeyi ve uluslararası düzeyde kabul görmelerini sağlamaktır. Komitede Türk Tıp Dizinine girecek dergilerin seçimi, veri giriş formuna işleme, dizinleme, editörlük ve erişim hizmetlerini yerine getirmek üzere doktorlar, dizinleme uzmanları ve kütüphanecilerin yer almaktadır (TÜBİTAK-ULAKBİM, 2011).

Günümüze kadar yılda bir yapılan sempozyumlar açılış konuşmaları, paneller, serbest ve kısa bildirimler olarak düzenlenmektedir. Genel olarak sunulan bildirimler ve panellerin içeriği; süreli yayınlarda yayın kalitesinin yükseltilmesi, bilimsel yayın standartların oluşturulması ve uygulanmasına yönelik çalışmaların yayılması, özellikle de editörlük, danışmanlık ve etik konularında güncel bilimsel bilgilerin verilmesi ve "Türk Tıp Dizini" çalışmalarının tanıtımı olarak gerçekleştirilmektedir.

TÜBİTAK tarafından 1991, 1994 ve 2003-2013 yıllarında gerçekleştirilen onüç sempozyumda, tıp ve sağlık bilimi araştırmaları, araştırma ve yayın etiği, süreli yayıncılığımız ve sorunları hakkında paneller yapılmış, bildirimler sunulmuş, ayrıca basılı sunu olarak adlandırılan metinler de kabul edilmiştir. Sempozyum kitaplarında yer alan bildirimler, paneller ve sunumların sayısına ilişkin grafik Şekil 1'de verilmiştir.

Sempozyumlarda 2003-2009 yılları arasında yapılan 27 panelde, toplam olarak 80 bildiri tartışılmıştır. 2007 ve sonraki yıllarda ise sempozyumda sunulmayan ancak basılı sunu şeklinde tanımlanan bildirimler de kitaplarda yer almıştır.

Şekil 1. 1991-2013 Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık Sempozyum Kitaplarında Bildiri-Panel Sayıları

Sempozyumları düzenleyen kurum yetkilileri olarak TÜBİTAK Başkanları, ULAKBİM Müdürleri ve Türk Tıp Dizini Komitesi Başkanları tarafından 1991 yılından bu yana toplam 35 açılış konuşması yapılmıştır. Konuşmacılar tıp bilimi ve eğitimi, akademik yükseltmeler, araştırmalar, araştırma/yayın etiği ve süreli yayınların kalitesi konularına dikkat çekmişlerdir.

Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık Sempozyumları, konu bazında değerlendirildiğinde, bazı konuların benzer ya da farklı açılardan her yıl ele alındığı, bazı konuların ise belli yıllarda yoğunlaştığı görülmektedir. Sempozyum, 2009 ve 2011 yılı ve sonrasında için alt konular saptanarak düzenlenmiş, 2009 yılında "Araştırma ve Yayın Etiği", 2011 yılında "Editörler Toplantısı", 2012 yılında "Süreli Yayınlarda Danışmanlık" ve 2013 yılında "Bilimsel Yayıncılığın Ekonomik Boyutu" başlıkları altında gerçekleştirilmiştir.

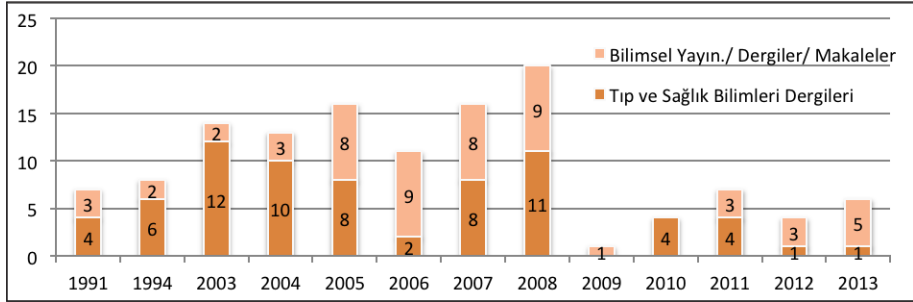
Sempozyumlarda hangi konulara ağırlık verildiğini belirlemek için, açılış konuşmaları dışındaki bildirimler en fazla üç konu ile sınıflandırılarak incelenmiştir. Bildirimleri birbiri ile ilgili alt konular gruplandırılıp değerlendirildiğinde, sempozyumun amacı doğrultusunda tıp ve sağlık bilimleri dergileri (% 28,28), bilimsel ve tıbbi araştırma ve yayın etiği (%24,05) üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir (Tablo I).

Tablo I. 1991-2013 Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık Sempozyumları Bildiri Konularının Dağılımı

	Bilimsel- Tıp-Sağlık Yayınları	Araştırma /Yayın Etiği	Süreli Yayıncılık, Kalite ve Ölçütler	Bilim ve Araştırma	Dizinler ve Etki Faktörü	Tıp Eğitimi Akademik Yükseltme	E-Dergiler, Açık Erişim, Bilişim	Türk Tıp Dizini, UVT	Toplam
1991	7	0	1	3	2	1	0	0	14
1994	8	4	0	3	0	0	0	0	15
2003	14	6	8	3	2	1	1	1	36
2004	13	5	9	11	5	3	4	3	53
2005	16	11	17	5	4	4	4	4	65
2006	11	13	2	3	2	1	3	1	36
2007	16	6	17	3	8	3	3	1	57
2008	20	17	5	7	6	0	1	2	58
2009	1	7	0	5	0	2	0	0	15
2010	4	3	4	3	3	0	1	1	19
2011	7	8	6	2	3	0	1	1	28
2012	4	23	0	0	2	0	0	2	31
2013	6	5	3	1	4	1	2	0	22
Toplam	127	108	72	49	41	16	20	16	449
%	28,28	24,05	16,03	10,9	9,13	3,56	4,45	3,56	100

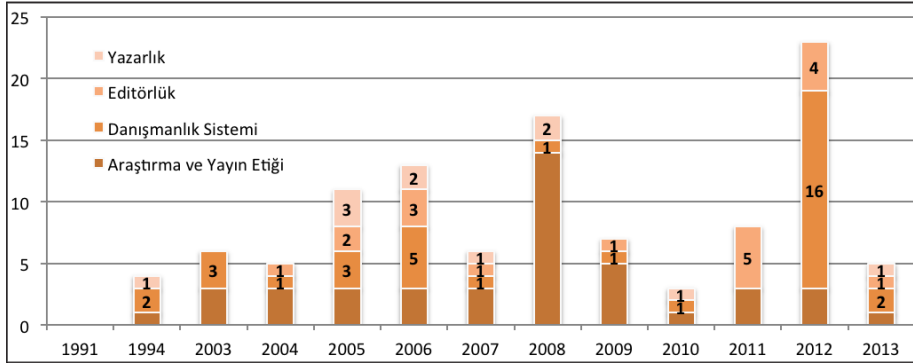
Sempozyumun alanı itibarı ile 127 bildiri ile "Bilimsel-Tıp-Sağlık Yayınları / Dergileri" en çok ele alınan konudur. Bu grupta tıp ve sağlık bilimleri dergileri (71 bildiri) % 56 oranında, genel anlamda bilimsel yayınlar, dergiler ve makaleler (56 bildiri) % 44 oranında yer almıştır (Şekil 2).

Bilimsel yayınların, akademik dergilerin sahibi olan kurum ve kuruluşlar ile bunları yayına hazırlayan yayın yönetmenleri, editörler, bölüm-konu yönetmenleri ve yazarlar açısından, bilimsel niteliğe sahip bir bilgi kaynağının yayınlaması sürecinde dikkat etmesi gereken ölçütler vardır. Bilimsel dergi yayıncılığı için önemli olan bu ölçütlere uyulmasının, hem uluslar arası saygın dizinlerde/veri tabanlarında, hem de tıp ve sağlık bilimleri dergilerindeki bilgilere ulaşım için önemli bir kaynak olan Türk Tıp Dizininde yer alabilmek için de ön koşul olduğu söylenebilir.

Şekil 2. Bilimsel Yayınlar/Dergiler/Makaleler ve Tıp ve Sağlık Bilimleri Dergileri Bildirileri

Türk Tıp Dizini Komitesi tarafından düzenlenen sempozyumlarda, genelde bilimsel yayınların, özelde tıp ve sağlık bilimleri dergilerinin kalitesinin yükseltilmesi hedefine yönelik bildirimlerin çoğunlukta olması beklenen bir sonuçtur. 1994 yılından itibaren araştırma ve yayın etiği, intihal, etiğe aykırı durumlar ve örnekleri içeren 108 bildiri (% 24,05) sunulmuştur. Bu grup içinde % 39,81 (43 bildiri) oranında araştırma ve yayın etiği, % 36 oranında danışmanlık sistemi (36 bildiri), % 16,66 oranında editörlük ve editör sorumlulukları, % 10'u ise yazarlık ve makale yazımı (11 bildiri) konu edilmiştir. Araştırma ve yayın etiği 2009'de, danışmanlık sistemi 2012'de, editörlük konuları ise 2011 yılı sempozyumunda yoğunluktadır (Şekil 3).

Şekil 3. Yayın Süreci Aşamaları –Yazarlık, Editörlük, Danışmanlık ve Etik Konusundaki Bildiriler

Bilimsel dergilerin ölçütleri ve ulusal düzeyde bilimsel dergilerimizin kalitesinin yükseltilmesinin önemine sıklıkla değinilmektedir. Genel anlamda süreli yayıncılık ve özelde öz ve kaynak hazırlama, standartlaşma, anketler ve reklamlar gibi niteliğe ilişkin bilgi paylaşımları yapılan sunumların oranı yüzde 16,03 olmuştur.

Bilimsel yayınların ilk adımı olan bilim ve araştırma konuları 49 bildiri (%10,9); Science Citation Index, Web of Science gibi atf dizinleri, dizinlerde dergi sıralamasının yapıldığı etki faktörleri 41 bildiri (%9,13); üniversitelerde yürütülen tıp eğitimi ve bilimsel makalelerle bağlantılı olan öğretim üyelerinin akademik yükseltmeleri konusu 16 bildiri (% 3,56), günümüzde giderek yaygınlaşan e-dergiler, yayıncılıkta bilişim olanaklarından yararlanma ve açık erişim 20 bildiri (% 4,45) ele alınmıştır.

Türk Tıp Dizini ve dizin için Dergi Değerlendirme Kriterlerinin anlatıldığı 16 bildiri yanında sempozyumların analiz edildiği iki bildiri sunulmuştur. Bunlardan birincisi Tabanlıoğlu ve Yıldızeli'nin (2010) "Başlangıcından Günümüze "Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık Kitaplarının İçerik Analizi" bildirisidir. Yazarlar yazıların yıllara, yazar profiline ve konulara göre dağılımını yapılmışlar, Sempozyum kitaplarının yayıncılık açısından başvuru niteliği taşıması ve ULAKBİM web sitesinden serbestçe erişilebilmesinin yayıncılar ve yayın sorumluları için soru ve sorunlara çözüm olabileceğini belirtilmişlerdir.

Diğer çalışma ise, Çömlekçi ve Yıldızeli (2013) tarafından sunulan "Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık Bildiri Kitapları ve Bir Atıf Analizi Çalışması" olmuştur. Bildiri 2003-2012 yılları arası sunulan bildirilerin ve bu bildirielerde yer alan kaynakların analiz edildiği çalışmadır. Yazarlar 2003-2012 arası sempozyumlarda sunulan bildirilerde kullanılan kaynakların sayısını, yayın dilleri ve türlerini; en çok atıf alan yazarları ve bildirieleri incelemişlerdir. Bildiri, gelecekte yapılacak toplantılar için sempozyuma ilgilinin artırılması için yeni politikaların oluşturulması gerektiği önerisi ile bitirilmiştir (Çömlekçi ve Yıldızeli, 2013, ss. 81-82).

TÜBİTAK ULAKBİM tarafından bilimsel süreli yayıncılık ile ilgili son çalışma Eylül 2013'de başlatılan DergiPark Projesidir (DergiPark, 2014). Akademik dergiler için web üzerinden yayımlama hizmeti veren proje, geleneksel yayıncılıktan sanal ortamdan geçişi sağlayacak önemli bir adımdır. ULAKBİM DergiPark Projesi ile dergi yöneticilerine nasıl bir yazılım kullanacaklarını, barındırma hizmetini nereden alacaklarını, yedeklemeyi nasıl yapacaklarını düşünmelerine gerek kalmayan bir dergi yayımlama ve yönetim sistemi kurmayı planlamaktadır. Bu sayede dergi yöneticisi, kendi ofisinden DergiPark sistemini kullanarak makalenin başvurusundan yayımlama sürecine kadar olan her türlü aşamayı elektronik ortamda yönetebilecek ve dergisini web üzerinden yayımlamış olacaktır. ULAKBİM konuyla ilgili her türlü eğitim hizmetini ve dokümanları sağlayacağı da belirtmektedir.

Sonuç ve Değerlendirme

Türk bilimsel süreli yayıncılığının geliştirilmesi hedefine yönelik olarak, kamu kurumları, üniversiteler ve mesleki sivil toplum örgütleri çeşitli çalışmalar yapmışlar ve toplantılar düzenlemişlerdir. Türkiye'deki alfabe değişikliği ve Dil Devrimi sonrasında düzenlenen Birinci Türk Neşriyat Kongresi, ulusal yayıncılığın gelişmesi için ilk olumlu adım olmuştur. Ancak yetmiş yıl içinde beş kez gerçekleşen Ulusal Yayın Kongreleri, farklı zamanlarda

aynı veya benzer konuların tekrarlandığı; yayın sürecine katılanlara herhangi bir etki ya da yaptırım getirmeyen toplantılar olarak kalmıştır. Bu kongreler, bilgi ve bilgi kaynağı üreticilerinin geniş katılımının sağlandığı, bilimsel yayıncılığı da içeren şekilde, yayıncılığın farklı yönlerini ele alarak sürekli hale getirilmiş olsaydı, genelde yayıncılık özelde bilimsel yayıncılık sektörü için daha verimli olabilirdi.

Özel bir alan olarak tıp ve sağlık bilimleri konusunda, 1991 yılından günümüze kadar devam eden "Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık Sempozyum"ları ise, bilimsel yayıncılık açısından önemli bir yer tutmaktadır. "Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık Sempozyum"larının on üç yıldır aralıksız sürdürülebilmesi, Türk Tıp Dizini Komitesinin veri tabanlara dergi seçimleri için Dergi Değerlendirme Kriterlerini taviz vermeden uygulaması ile gerçekleştiği söylenebilir. Dergilerinin ulusal veri tabanları içerisinde dizinlenerek daha fazla bilim insanına ulaşılabilmesi gereksinimi, dergi sorumlularını Dergi Değerlendirme Kriterlerine uygun yayın çıkartmaya teşvik etmektedir. Böylece Dergi Değerlendirme Kriterleri ülkemizdeki bilimsel süreli yayın sayılarının bilimsel ve fiziksel niteliklerinin yükseltilmesi ya da korunması bir araç haline gelmiştir.

Sempozyumlarda sıklıkla ele alınan araştırma ve yayın etiği, tıbbi araştırmalar için önem taşıyan etik kurullar, intihal örnekleri gibi konular, hem araştırmacılar ve yazarlar, hem editörler ve danışmanlar, hem de yayıncılar açısından önemli bilgiler içermektedir. Böylece bilimsel bilginin yayımında önemli bir araç olan akademik dergilerin kalitesinin artırılması yönünde yapılan çalışmalar, hem fiziksel hem de bilimsel nitelikler açısından bazı gelişmeler sağlamıştır.

Bununla birlikte Sempozyumlara sunulan bildiriler ve paneller sayısı açısından değerlendirildiğinde, ilk 2004-2008 yılları arasındaki bildiri sunumundaki yoğun katılımın daha sonra sağlanamadığı, ayrıca toplantı süresinin kısaltıldığı görülmektedir. Bildiri yazarlarının milliyetleri ve nitelikleri bu makale konusu dışında bırakılmış olsa da, 1991 ve 1994 yıllarındaki toplantılara yabancı uzmanların katıldığı; sundukları İngilizce bildirilerin çevirileri ile birlikte yayınlandığı dikkat çekmektedir. 2003 yılından sonra sempozyum bütünüyle ulusal formatta devam etmektedir.

Bilimsel yayıncılığın lokomotifi sayılabilecek tıp ve sağlık bilimleri alanındaki süreli yayıncılığa olumlu yansımaları olan Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık Sempozyumların sürdürülmesi yararlı olacaktır. Ancak on üç yıldan sonra yapılacak toplantılarda, katılımcıların ilgisinin devam etmesi ve daha çok yarar elde edilmesi için dikkate alınması gereken bazı noktalar da bulunmaktadır.

Sempozyumlarda daha önce sıklıkla tekrarlanan konuların yerine, gelişen bilişim teknolojilerinin süreli yayıncılığa katkı sağlayacağı yeni konuların daha çok ele alınması yararlı olacaktır. Özellikle öz ve dizin hazırlama, e-dergiler, sanal ortamda yürütülen danışmanlık ve editörlük sistemleri gibi konularda dergi sorumlularına katkı sağlanabilir. DergiPark Projesi ile bu konularda eğitim ve doküman sağlanacağı belirtilmekte ancak gelecek yıllardaki sempozyumlarda bütün bilimsel süreli yayıncılık aktörleri için de

bilgilendirme süreci devam etmelidir. Söz konusu toplantıların bilimsel yayın sürecinde yer alan aktörleri kapsayacak biçimde, etkileşimli bir yapıda düşünülerek farklı konularda çalışmalar halinde oluşturulması yararlı olacaktır.

Geçmişte yapılan Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık Sempozyumlarına dinleyici olarak katılanların listeleri, bilimsel yayın sürecinde yer alanları da içerecek şekilde meslek grupları, kurumlar, görevleri ve geldiği şehirler açısından incelenerek katılım analizi hazırlanmalıdır. Böyle bir çalışmanın daha sonra sempozyum web sayfasından ve katılımcıların e-posta adresleri ile paylaşılması gelecek toplantıların konusu için de veri oluşturacaktır. Böylece sempozyuma daha önce katılımın olmadığı veya az olduğu şehirlerden ve kurumlardan daha geniş katılımın sağlanmasına yönelik aktif duyurular yapılabilir. Ayrıca Ankara'da düzenlenen sempozyumlara, ilgilenenlerin uzaktan izlemesi yanında aktif katılımın sağlanması için olanaklar sunulabilir. Bir diğer seçenek ise özellikle Ankara'ya uzak olan bölgelerdeki üniversitelerde bir-iki günlük toplantılar düzenlenmesidir.

Süreli yayın sorumluları için başvuru kaynağı ve örnek olması beklenen sempozyum kitaplarında yayınlanan bildirimler için yazım kuralları belirlenmediği; Türkçe ve/veya İngilizce öz ve anahtar sözcükler konulmadığı; özellikle bazı bildirimlerde kullanılan bilgi kaynaklarına ait bibliyografik künyelerin, gerek atıf verme gerekse kaynakça içinde kurallara uygun ve tek biçimde verilmediği dikkati çekmektedir. Bu durum özellikle bildirimlerde kullanılan ve internet üzerindeki bilgi kaynaklarının başlıklarının, yazar adların ve erişim adreslerinin eksik olması şeklinde görülmektedir. Gelecekteki sempozyum kitapları için öncelikle yazarlara notların hazırlanması ve atıfların belli bir kaynak gösterme biçimine göre verilmesi önemlidir. Ayrıca yayın öncesi sempozyum kitapları editörü tarafından bildirimlerin özleri, anahtar sözcükleri ve kaynakçalarındaki eksiklerin tamamlanması için yazarların uyarılması, atıfların belli bir kaynak gösterme biçimine göre düzenlenmesi yerinde olacaktır. Böylece sempozyum bildirimlerinin ulusal ve uluslar arası düzeyde erişilebilirliği ve yararlanabilirliği yükselirken bilimsel yayın standartları açısından örnek teşkil edecektir.

Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık Sempozyumları dolayısı ile yayın sayısı arttıkça, hangi konularda kimlerin bildiri verdiğini takip etmek zorlaşmaktadır. Bu duruma kolaylık getirmek amacıyla, makale adı ve yazar adı dizini ile birlikte, bildirimlere anahtar sözlükler verilerek konu dizini de hazırlanmasıdır. Konu dizini ile çok tekrarlanan konular yanında daha fazla bilgilendirme gereken alanlar belirlenebilecektir. Aynı zamanda daha önce yapılmış sempozyum kitaplarından, araştırmacıların daha kolay ve hızlı yararlanmasını sağlamak yanında gelecekte yapılacak toplantılar için de ele alınacak konular için strateji oluşturmak mümkündür.

Sempozyumlara sunulan bildirimlere ULAKBİM sitesinden erişim mümkün olmakla birlikte, İnternet erişiminde sorun yaşayanlar ve bilgisayar ekranından okumak istemeyenler için, sempozyum kitapları özellikle tıp fakülteleri bulunan üniversitelerin kütüphanelerine eksiksiz olarak gönderilmelidir.

Kaynakça

- Alpay, M. (1973). *Süreli yayın*. Kütüphanecilik Terimleri. İstanbul: Edebiyat Fakültesi Basımevi.
- V. Ulusal Yayın Kongresi. (2011). 12 Mayıs 2014 tarihinde <http://www.ulusalayayinkongresi.gov.tr/kongre/5/5-ulusal-yayin-kongresi.pdf> adresinden erişilmiştir.
- BMJ. 14 Mayıs 2014 tarihinde <http://ency.cl/BMJ> adresinden erişilmiştir.
- Çömlekçi, H. ve Yıldızeli, A. (2013). Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık Bildiri kitapları ve Bir atıf analizi çalışması. O. Yılmaz (Yay.Haz.). *Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık-2013: Bilimsel Yayıncılığın Ekonomik Boyutu 23 Kasım 2013*, içinde (ss.75-82). Ankara: TÜBİTAK ULAKBİM.
- Dergipark (2014). *DergiPark hakkında*. 16 Mayıs 2014 tarihinde <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/web> sitesinden erişilmiştir.
- Duman, H. (1995). Başlangıcından Karınca'ya kadar Türk basın tarihine kısa bir bakış. *Türk Kütüphaneciliği*, 1, 21-35.
- Frik, F. (1989). Dirim'in tarihçesi (50.nci yılında). *Dirim*, (Özel sayı), 8-9. 20 Mayıs 2014 <http://www.dirim.com/Tarihce.html> sayfasında erişildi.
- Günden, A. (2002). Açılış konuşması. *Bilgi Dünyası*, 3(1),36-37.
- Kozak, N. (2003). *Türkiye Akademik Dergiler Rehberi – 2002*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Kültür Bakanlığı. (1998). *IV. Ulusal Yayın Kongresi Komisyon Raporları: 16-19 1998 Aralık*, Ankara. Ankara: Milli Kütüphane Başkanlığı.
- Kültür ve Turizm Bakanlığı. (1987). *II. Türk Yayın Kongresi: Bildiriler 24-27 Ocak 1975*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı.
- Küyük, A. Şahin, D., Aydın, A.P., Boz, L. ve Avşar, S. (Yay.Haz.). (2007). *Türkiye Tıp ve Sağlık Bilimleri Dergi Rehberi-2007=Turkish Medical and Health Sciences Periodicals Directory -2007*. Ankara: ÜNAK.
- Tabanlıoğlu, S. ve Yıldızeli, A. Başlangıçtan günümüze "Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık" kitaplarının içerik analizi. O. Yılmaz (Yay.Haz.). *Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık-2010, 26 Kasım 2010* içinde (ss.66-73). Ankara TÜBİTAK ULAKBİM.
- TÜBİTAK Sağlık Bilimler Araştırma Grubu. (1994). *Tıpta Bilimsel Yazım, Editörlük ve Denetleme=Scientific Writing,Editing and Auditing in Medicine, 18 Kasım 1994*. Ankara, TÜBİTAK.
- TÜBİTAK Tıp Araştırma Grubu. (1991). *Tıp Alanında Bilimsel Yayınlar Sempozyumu, 30 Eylül 1991 İstanbul Üniversitesi, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi*. Ankara, TÜBİTAK.
- TÜBİTAK-ULAKBİM. (2011). *Tıp Veri Tabanı*. 15 Mayıs 2014 tarihinde <http://uvt.ulakbim.gov.tr/tip/hakkında.uhtml> adresinden erişildi.
- Ulusal Yayın Kongreleri (2009). *Türk yayın kongrelerinin tarihçesi*. 15 Mayıs 2014 tarihinde <http://www.ulusalayayinkongresi.gov.tr/tarihce.htm> adresinden erişildi.
- Yıldızeli, A. I.Ulusal Tıbbi Bilgi Yönetimi ve Teknolojileri Sempozyumu 19-20 Eylül 2002 – Koç Üniversitesi Sağlık Yüksek Okulu, İstanbul. *Bilgi Dünyası*, 3(1) 34-35.

- Yıldızeli, A. ve Bahşışoğlu, H.K. (Yay.Haz.). (2007). *Adile Günden Anısına armağan: Bilgiye Erişimde Değişen Yollar ve II.Tıbbi Bilgi Yönetimi ve Teknolojileri Sempozyumu, Başkent Üniversitesi, Ankara, 25-26 Eylül 2003*. Ankara: ÜNAK.
- Yılmaz, O. (Yay.Haz.). (2003). *Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık-2003, 28 Mart 2003*. Ankara: TÜBİTAK ULAKBİM.
- Yılmaz, O. (Yay.Haz.). (2004). *Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık-2004, 28 Mayıs 2004*. Ankara: TÜBİTAK ULAKBİM.
- Yılmaz, O. (Yay.Haz.). (2005). *Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık-2005, 8-9 Nisan 2005*. Ankara: TÜBİTAK ULAKBİM.
- Yılmaz, O. (Yay.Haz.). (2006). *Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık-2006, 17 Kasım 2006*. Ankara: TÜBİTAK ULAKBİM.
- Yılmaz, O. (Yay.Haz.). (2007). *Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık-2007, 19 Ekim 2007*. Ankara: TÜBİTAK ULAKBİM.
- Yılmaz, O. (Yay.Haz.). (2008). *Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık-2008, 21-22 Kasım 2008*. Ankara: TÜBİTAK ULAKBİM.
- Yılmaz, O. (Yay.Haz.). (2009). *Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık-2009: Araştırma ve Yayın Etiği, 20 Kasım 2009*. Ankara: TÜBİTAK ULAKBİM.
- Yılmaz, O. (Yay.Haz.). (2010). *Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık-2010, 26 Kasım 2010*. Ankara: TÜBİTAK ULAKBİM.
- Yılmaz, O. (Yay.Haz.). (2011). *Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık-2011: Editörler Toplantısı, 24 Aralık 2011*. Ankara: TÜBİTAK ULAKBİM.
- Yılmaz, O. (Yay.Haz.). (2012). *Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık-2012: Süreli Yayınlarda Danışmanlık, 15 Aralık 2012*. Ankara :TÜBİTAK ULAKBİM.
- Yılmaz, O. (Yay.Haz.). (2013). *Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık-2013: Bilimsel Yayıncılığın Ekonomik Boyutu, 23 Kasım 2013*. Ankara: TÜBİTAK ULAKBİM.